

”SE VALTIO PÄÄTTI SEN NIIN” Näyttely jokirakentamisen kokemuksista

Näyttely on esillä Rovaniemen kotiseutumuseon navetassa koko kesän ajan.

Pohjois-Suomen suurjoet rakennettiin sähköntuotantoon toisen maailmansodan jälkeen. Jokien patoaminen paransi alueen infrastruktuuria, mutta aiheutti myös vakavia ympäristömuutoksia. Ne vaikuttivat paikalliskulttuureihin ja tavallisten ihmisten elämään.

Matti Saanio (1925–2006) kuvasi 1960–1970 -lukujen aikana Kemijoen muuttuvaa maisemaa ja ihmisten kohtaloita. Tutkija Outi Autti osoittaa, että äkilliset muutokset asuinympäristössä voivat uhata hyvinvointia ja aiheuttaa pitkäkestoista stressiä. Kaipauksen ja surun tunteet liittyvät menetettyjen paikkojen muisteluun. Ympäristötrauma loukkaa henkilökohtaista paikkasuhdetta, laajenee herkästi muille elämän osa-alueille, ja voi siirtyä sukupolvelta toiselle.

Näyttelyn ovat suunnitelleet Outi Autti, Kaisa Kerätär ja Mervi Löfgren Autti (kuvasuunnittelu). Näyttely on tuotettu osana kansainvälistä Land Body Ecologies -projektia. Land Body Ecologies (LBE) on poikkitieteellinen tutkimushanke, joka tutkii solastalgiaa eli paikkasurua, ja kiinnittää huomiota erityisesti ympäristömuutoksen aiheuttamaan henkiseen kärsimykseen.

<https://www.landbodyecologies.com/>

MATTI SAANION VALOKUVAT Suomen Valokuvataiteen museo, Rovaniemen Taidemuseo, Lapin maakuntamuseo TEKSTILÄHTEET Outi Autti: Valtavirta muutoksessa. Vesivoima ja paikalliset asukkaat Kemijoella (2013) ja Ympäristötrauma. Vesivoiman muuttaman jokiympäristön vaikutukset koettuun hyvinvointiin (2022) sekä Matti Saanio: Kemijoen uusi evakkotaival. Suomen Kuvalehti (33/1960).

Tiedustelut

Mervi Löfgren Autti 040 524 6744

Outi Autti 0400 586 418

Kotiseutuyhdistys Rovaniemen Totto ry

Rovaniemen kotiseutumuseo

Pöykköläntie 4, 96400 Rovaniemi

Puh./tel. +358 50 325 2017

kotiseutumuseo@totto.fi